

روانشناسی معاصر

دکتر کفتمان اسلام

تألیف:

دکتر محمد محمود محمد
(استاد دانشگاه)

ترجمه:

عبداللطیف راشدی (لطیف راشدی)

سرشناسه : محمد، محمود محمد
 عنوان قراردادی : علم النفس المعاصر في ضوء الاسلام. فارسی
 عنوان و نام پدیدآور : روان شناسی معاصر در گفتمان اسلام / تالیف محمد محمود محمد؛ ترجمه
 عبداللطیف راشدی (لطیف راشدی).
 مشخصات نشر : تهران : روان سنجی، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری : ۴۶۹ ص.
 شابک : 964-7855-49-5 : ۵۰۰۰۰۹۷۸ ریال
 وضعیت فهرست نویسی : فیفا
 یادداشت : کتابنامه: ص. [۴۶۶] - ۴۶۹؛ همچنین به صورت زیرنویس.
 موضوع : روان شناسی اسلامی
 موضوع : Islam -- Psychology
 شناسه افزوده : راشدی، لطیف، ۱۳۳۲ - مترجم
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۷ ۸۰۴۱ع۳م/۶۵/BB۳۲
 رده بندی دیویی : ۱۱۱/۲۹۷
 شماره کتابشناسی ملی : ۸۳۴۹۰۷۶

 انتشارات روان سنج

عنوان کتاب : روان شناسی معاصر در گفتمان اسلام
 مترجم : لطیف راشدی
 نوبت چاپ : اول ۱۳۹۷
 شمارگان : ۱۰۰ نسخه
 ناشر : روان سنجی
 قیمت : ۵۰۰,۰۰۰ ریال

دفتر مرکزی پخش : تهران، میدان انقلاب، ابتدای کارگر جنوبی
 کوچه رشتچی، پلاک ۱۳ واحد ۲ تلفکس: ۰۲۱۶۶۵۶۴۸۱۵

فهرست مطالب

۲۳	مقدمه مترجم
۲۵	مقدمه مؤلف
۲۹	فصل اول: روان‌شناسی معاصر
۲۹	مقدمه
۲۹	ملقه حضرت آدم - علیه السلام
۳۰	طبیعت انسان
۴۰	نفس و روح در اسلام
۴۴	محاسبه نفس
۴۵	اسلام و تهذیب نفس
۵۳	فصل دوم: تاریخ روان‌شناسی
۵۳	گوشه‌ای از تاریخ روان‌شناسی
۵۳	افلاطون (۴۲۸-۳۴۸ قبل از میلاد)
۵۴	ارسطو (۳۸۴-۳۲۲ قبل از میلاد)
۵۴	رنه دکارت (۱۵۹۶-۱۶۵۰ میلادی)
۵۵	تکامل روان‌شناسی پس از دکارت
۵۶	اشاره‌ای تاریخی به برخی مطالعات اسلامی قدیم درباره روان‌شناسی
۵۸	موضوع روان‌شناسی
۵۹	تعریف روان‌شناسی
۵۹	تعریف جاریت
۶۰	تعریف وودورث
۶۰	تعریف مورفی
۶۰	تعریف دکتر عبدالعزیز قوصی
۶۰	تعریف دکتر مصطفی سویف
۶۱	تعریف دکتر یوسف مراد
۶۱	تعریف دکتر محمد عثمان نجاتی
۶۱	تعریف دکتر جمیل صلیبا
۶۱	تعریف دکتر مختار حمزه
۶۲	تعریف دکتر فائز حاج
۶۲	تعریف دکتر حامد زهران

۶۶	اهداف روان‌شناسی.....
۶۸	شاخه‌های روان‌شناسی.....
۶۸	شاخه‌های روان‌شناسی نظری.....
۶۹	۱- روان‌شناسی عمومی.....
۶۹	۲- روان‌شناسی افتراقی.....
۶۹	۳- روان‌شناسی رشد.....
۷۰	۴- روان‌شناسی اجتماعی.....
۷۰	۵- روان‌شناسی فیزیولوژی.....
۷۰	۶- روان‌شناسی نواع.....
۷۰	۷- روان‌شناسی مقارن.....
۷۱	۸- روان‌شناسی حیوانات.....
۷۱	درم - شاخه‌های روان‌شناسی تطبیقی.....
۷۱	۱- روان‌شناسی تربیتی.....
۷۲	۲- روان‌شناسی صنعتی.....
۷۲	۳- روان‌شناسی تجزیه.....
۷۲	۴- روان‌شناسی اداره.....
۷۳	۵- روان‌شناسی قضایی.....
۷۳	۶- روان‌شناسی جنایی.....
۷۳	۷- روان‌شناسی جنگی.....
۷۳	۸- روان‌شناسی کلینیکی (بالینی).....
۷۴	۹- بسوی شاخه‌ی جدیدی از روان‌شناسی.....
۷۴	رابطه‌ی روان‌شناسی با علوم دیگر.....
۷۴	۱- روان‌شناسی و علم طب و تشریح.....
۷۵	۲- روان‌شناسی و علوم وظایف اعضاء.....
۷۵	۳- روان‌شناسی و زیست‌شناسی.....
۷۶	۴- روان‌شناسی و علم وراثت.....
۷۶	۵- روان‌شناسی و جامعه‌شناسی.....
۷۷	۶- روان‌شناسی و علم تربیت.....
۷۷	۷- روان‌شناسی و علم آمار.....
۷۸	۸- روان‌شناسی و علم اقتصاد.....
۷۹	۹- روان‌شناسی و علوم دین.....
۸۱	فصل سوم: راهبردهای بحث در روان‌شناسی.....
۸۱	مقدمه.....
۸۲	اول - شیوه‌های عمومی راهبردهای بحث.....

۸۲	۱- راهبرد ذاتی (تأمل باطنی، ملاحظه‌ی داخلی):
۸۴	اسلام و راهبرد ذاتی:
۸۵	۲- راهبرد موضوعی (ملاحظه‌ی خارجی)
۸۶	اسلام و راهبرد حقیقی (ملاحظه‌ی خارجی)
۸۷	۳- راهبرد دنبال کردن
۸۸	۱- شیوه‌ی طولی
۸۸	۲- شیوه‌ی عرضی
۸۸	اسلام و راهبرد پیگیری کردن
۹۰	۴- راهبرد بالینی
۹۱	۱- عالیه‌ی حالت
۹۱	۲- مصاحبه درمانگاهی
۹۲	۳- آزمایش‌های تشخیصی
۹۲	اسلام و راهبرد بالایی
۹۴	۵- راهبرد تجربی
۹۷	گام‌های شیوه‌ی تجربی
۹۸	اسلام و راهبرد تجربی
۱۰۰	دوم راه‌های خاص
۱۰۰	وسایل گردآوری اطلاعات
۱۱۰	مکتب‌های روان‌شناسی
۱۱۱	مکتب باطن‌گرایی (تأمل باطنی)
۱۱۱	مکتب رفتاری
۱۱۲	مکتب هدف‌گرایی
۱۱۳	مکتب تحلیل روانی
۱۱۳	مکتب گشتالتی
۱۱۴	مکتب اسلامی
۱۱۷	فصل چهارم: ابعاد رفتار انسانی، وراثت و محیط
۱۱۷	مقدمه
۱۱۷	وراثت
۱۱۸	انتقال دهنده‌های وراثت (ژن‌ها)
۱۱۹	اساس‌های فیزیولوژی فعالیت انسان
۱۱۹	۱- دستگاه عصبی
۱۲۰	سلول عصبی
۱۲۲	عصب
۱۲۳	تشکیل دهنده‌های دستگاه عصبی

- ۱۲۴..... ۱- دماغ
- ۱۲۴..... ۲- طناب نخاعی:
- ۱۲۶..... دستگاه عصبی محیطی (فرعی)
- ۱۲۷..... ۲- دستگاه غدد
- ۱۲۸..... ۱- غده هیپوتالاموس و هیپوفیز
- ۱۲۹..... ۲- غده تیروئید
- ۱۲۹..... ۳- غده پاراتیروئید
- ۱۳۰..... ۴- غده فوق کلیوی
- ۱۳۰..... ۵- غده پانکراس
- ۱۳۱..... ۶- غدد جسم صنوبری
- ۱۳۱..... ۷- غدد جنسی
- ۱۳۲..... اسلام و اهتمام به وراثت
- ۱۳۴..... دوم: بُعد خارج
- ۱۳۴..... محیط
- ۱۳۴..... ۱- تأثیرگذارهای جغرافیایی
- ۱۳۵..... ۲- تأثیرگذارهای تاریخی
- ۱۳۵..... ۳- تأثیرگذارهای اجتماعی
- ۱۳۶..... ۴- تأثیرگذارهای فرهنگی
- ۱۳۶..... ۵- تأثیرگذارهای روانی
- ۱۳۷..... اسلام و اهتمام به محیط
- ۱۳۸..... اول- جنبه اجتماعی محیط
- ۱۴۱..... ۱- حد زنا به خاطر قول خدای تعالی:
- ۱۴۲..... ۲- حد قذف به خاطر قول خدای تعالی:
- ۱۴۳..... ۳- مجازات شرب خمر در کلام خدای متعال:
- ۱۴۳..... ۴- مجازات سرقت در کلام خدای متعال:
- ۱۴۳..... ۵- مجازات قطاع الطريق؟؟ مفسدان فی الارض؟ در کلام خدای متعال:
- ۱۴۴..... ۶- مجازات ارتداد در کلام خدای متعال:
- ۱۴۴..... ۷- مجازات تجاوز و ظلم در کلام خدای متعال:
- ۱۴۵..... دوم: بعد اقتصادی محیط
- ۱۴۹..... سوم: بعد فرهنگی محیط
- ۱۴۹..... چهارم: بعد سیاسی محیط
- ۱۴۹..... ۱. مشورت؛ در این کلام خدای متعال:
- ۱۵۰..... ۲. مسؤولیت؛ در این کلام خدای متعال:
- ۱۵۰..... ۳. عدالت، خدای متعال می فرماید:

۱۵۰	۴. آزادی اختیار، خدای متعال می فرماید:
۱۵۰	۵. مساوات، خدای متعال می فرماید:
۱۵۱	فصل پنجم: انگیزه‌ها
۱۵۱	مقدمه
۱۵۲	تعریف انگیزه
۱۵۳	انگیزه و مشوق
۱۵۴	انگیزه و سائق
۱۵۴	انگیزه و نیاز
۱۵۴	انگیزه و هدف
۱۵۵	و. ایف ساسی انگیزه
۱۵۵	۱- آزاد کردن انرژی
۱۵۵	۲- جواب دهم به رفتار
۱۵۵	۳- استقامت
۱۵۵	۴- قابلیت تغییر
۱۵۶	انواع انگیزه‌ها
۱۵۷	انگیزه‌های فطری
۱۵۸	۱- انگیزه‌ی گرسنگی
۱۶۰	۲- انگیزه‌ی تشنگی
۱۶۲	۳- انگیزه‌ی تنفس کردن
۱۶۳	۴- انگیزه‌ی خواب و استراحت
۱۶۵	۵- انگیزه‌ی دفع مدفوع
۱۶۵	۶- انگیزه‌ی جنسی
۱۶۹	انگیزه‌های ثانوی
۱۷۰	انگیزه‌های اکتسابی خودآگاه
۱۷۰	۱- انگیزه‌ی محبت و مهربانی
۱۷۲	۲- انگیزه‌ی منسوب بودن
۱۷۴	۳- انگیزه‌ی قبول مسئولیت
۱۷۶	۴- انگیزه‌ی منزلت اجتماعی
۱۷۷	۵- انگیزه‌ی امنیت داشتن
۱۷۹	۶- انگیزه‌ی معرفت و حب آگاهی
۱۸۱	انگیزه‌های اکتسابی ناخودآگاه
۱۸۱	تعریف انگیزه‌ی ناخودآگاه
۱۸۱	پدیده‌های تعبیر ناخودآگاهی
۱۸۲	مکانیزم‌های دفاعی ناخودآگاه

۱۸۲	اهمیت مکانیزم دفاعی انسان
۱۸۳	۱- توجیه کردن (دلیل تراشی)
۱۸۴	۲- فرافکنی
۱۸۵	۳- تشابه سازی در شخصیت
۱۸۶	۴- جانشین سازی
۱۸۸	واپس روی
۱۹۰	پرخاشگری انتقالی
۱۹۱	اسلام و جهت دهی به انگیزه‌ها:
۱۹۵	فصل ششم: هیجانات و عواطف
۱۹۵	هیجانات
۱۹۵	مفاهیم
۱۹۵	تعریف هیجان
۱۹۶	تغییرات همراه هیجان:
۱۹۶	اول- تغییرات فیزیولوژی:
۱۹۷	۱- عکس عمل پوست به اتصال برق:
۱۹۷	۲- فشار خور
۱۹۸	۳- ترکیب خون
۱۹۸	۴- ضربان قلب:
۱۹۸	۵- تنفس
۱۹۸	۶- واکنش چشمی انسان (مردم)
۱۹۸	۷- ترشحات آب دهان:
۱۹۹	۸- سیخ شدن مو:
۱۹۹	۹- معده و روده:
۱۹۹	۱۰- استرس عضلانی و لرزیدن:
۱۹۹	دوم: تغییرات رفتاری:
۲۰۰	۳- جنبه‌ی خودآگاه به عنوان یک متغیر برای هیجان:
۲۰۱	هیجان و تأثیر آن بر برخی پدیده‌های رفتاری:
۲۰۱	هیجان و تأثیر آن بر انگیزه:
۲۰۱	هیجان و تأثیر آن در عملیات عقلی:
۲۰۲	هیجان و رابطه‌ی آن با بیماری‌های روانی:
۲۰۳	راه‌های آموختن هیجان‌ها:
۲۰۳	۱- تقلید:
۲۰۳	۲- همراهی شرطی:
۲۰۴	۳- فهم:

۲۰۵	عصبانیت
۲۰۷	درمان عصبانیت:
۲۰۹	عصبانیت در کودکان:
۲۰۹	دلایل عصبانیت در کودکان:
۲۱۲	ترس
۲۱۴	ترس‌های کودکان:
۲۱۴	منابع ایجاد ترس در کودکان
۲۱۵	درمان ترس در کودکان
۲۱۵	حساسات
۲۱۷	حساسات در کودکان:
۲۲۰	دوم: عواطف
۲۲۱	عواطف
۲۲۱	مقدمه
۲۲۱	تعریف عاطفه:
۲۲۲	تعریف دکتر مصطفی قلی:
۲۲۲	تعریف دکتر عبد العزیز قرصی
۲۲۲	تعریف دکتر طلعت منصور و یکران
۲۲۲	تعریف دکتر مختار حمزه:
۲۲۳	شکل‌گیری عاطفه
۲۲۴	اهمیت عواطف:
۲۲۵	انواع عواطف
۲۲۵	اول: از نظر کیفیت احساسات:
۲۲۵	دوم: از نظر موضوعی:
۲۲۶	احساسات رایج:
۲۲۷	اسلام و عاطفه:
۲۳۱	فصل هفتم: رشد
۲۳۱	مفهوم و ویژگی‌ها و مراحل مختلف آن
۲۳۱	مقدمه
۲۳۲	اهداف مطالعه‌ی رشد:
۲۳۳	تعریف رشد:
۲۳۳	۱- رشد عضوی (تکوینی):
۲۳۳	۲- رشد وظیفه‌ای (رفتاری)
۲۳۳	جنبه‌های تغییر در رشد:
۲۳۴	۱- تغییر در جسم:

۲۳۴	۲ - تغییر در نسبت‌ها:
۲۳۴	۳ - پنهان شدن ویژگی‌های قدیمی:
۲۳۵	۴ - ظاهر شدن ویژگی‌های جدید:
۲۳۵	ویژگی‌های عمومی رشد:
۲۳۹	عواملی که بر رشد تأثیر می‌گذارد:
۲۳۹	اول: عوامل اولیه:
۲۴۴	دوم: عوامل ثانوی:
۲۴۴	۱ - انفعال‌های شدید:
۲۴۶	۲ - بیماری‌ها:
۲۴۶	۳ - زایل نژادی:
۲۴۶	۴ - تولد سزارین:
۲۴۷	۵ - هوای تمیز و نور خورشید:
۲۴۷	مراحل رشد:
۲۴۹	اساس‌های مختلف تقسیم مراحل رشد:
۲۴۹	۱ - اساس ماده:
۲۵۰	۲ - اساس‌های اجتماعی:
۲۵۱	۳ - اساس تربیتی / تقسیم‌بندی دست اندرکاران آموزشی:
۲۵۲	۴ - اساس روانی:
۲۵۲	اول - مرحله‌ی قبل از تولد:
۲۵۳	دوم: مرحله‌ی شیردهی یا سال‌های گهواره:
۲۵۴	سوم: مرحله‌ی کودکی (اولیه و متوسط و ثانوی):
۲۵۵	چهارم: مرحله‌ی نوجوانی (بلوغ):
۲۵۶	پنجم - مرحله‌ی رشد (استواری):
۲۵۶	ششم - مرحله‌ی پیری:
۲۵۹	فصل هشتم: آموختن:
۲۵۹	مقدمه:
۲۶۱	معنای یادگیری:
۲۶۲	آموختن مهارت را تغییر می‌دهد:
۲۶۳	تعریف آموختن:
۲۶۳	تعریف گیتس:
۲۶۴	تعریف گیلغورد:
۲۶۴	شرط‌های آموختن:
۲۶۵	اول: پختگی:
۲۶۵	رابطه‌ی بین پختگی و آموختن:

۲۶۵	دوم: تمرین
۲۶۷	سوم: انگیزه
۲۶۷	معنای انگیزه:
۲۶۸	وظیفه‌ی انگیزه‌ها:
۲۶۹	نظریه‌ی‌های آموختن
۲۶۹	اول: نظریه‌ی پاولوف
۲۶۹	شرط سازی
۲۶۹	وقایع تجربی:
۲۷۰	قانون آموختن:
۲۷۱	عمل عکس شده‌ی شرطی از درجه‌ی دوم:
۲۷۲	آزمایش دانش: آمریکایی واتسون بر روی کودکان:
۲۷۳	۱- تکرار کردن:
۲۷۳	۲- عامل زمان:
۲۷۳	۳- پشتیبانی کردن:
۲۷۴	۴- خاموش شدن:
۲۷۴	۵- تعمیم دادن:
۲۷۵	مطابقت‌های تربیتی بنابر آموختن شرطی:
۲۷۶	نقد نظریه‌ی پاولوف:
۲۷۷	دوم: نظریه‌ی گاتری
۲۷۷	آموختن به شیوه‌ی همزمانی
۲۷۷	قانون آموختن:
۲۷۸	پدیده‌ی خودداری ارتباطی:
۲۷۸	وسایل محقق کردن خودداری ارتباطی:
۲۷۹	دستور العمل تربیتی درباره‌ی آموختن به وسیله‌ی همزمانی:
۲۸۰	نقد نظریه‌ی گاتری:
۲۸۰	سوم: نظریه‌ی ثراندیک:
۲۸۰	آموختن یا آزمون و خطا:
۲۸۱	واقعیت‌های تجربی:
۲۸۲	تفسیر عمل آموختن:
۲۸۲	اول - تفسیر واتسون:
۲۸۴	دوم: تفسیر ثراندیک:
۲۸۴	قوانین آموختن:
۲۸۷	نقد نظریه‌ی ثراندیک:
۲۸۸	چهارم: نظریه‌ی گشتالت

۲۸۹	واقعیت‌های تجربی:
۲۸۹	۱ - آزمایش صندوق:
۲۹۰	۲ - آزمایش عصا:
۲۹۱	قانون آموختن:
۲۹۱	ویژگی‌های یادگیری از راه بینش:
۲۹۲	دستور العمل‌های تربیتی درباره‌ی یادگیری از راه بینش:
۲۹۳	نقد نظریه‌ی یادگیری از راه بینش:
۲۹۳	پنجم: نظریه‌ی کلارک هال
۲۹۳	پشتیبانی
۲۹۳	۱ - تأثیرگذارهای موضوعی:
۲۹۴	۲ - تأثیرگذارهای راهبردی:
۲۹۴	تشکیل دهنده‌های عمومی نظریه‌ی هال:
۲۹۴	۱ - دته‌ی ناری:
۲۹۵	۲ - نین:
۲۹۶	۳ - پشتیبان:
۲۹۷	۴ - تعمیم دادن:
۲۹۸	۵ - خاموش شدن:
۲۹۹	ششم: نظریه‌ی اسکینر:
۲۹۹	شرط گذاری اجرایی:
۳۰۰	واقعیت‌های تجربی:
۳۰۱	آموزش برنامه ریزی شده:
۳۰۲	عوامل کمک کننده به آموختن خوب:
۳۰۲	مقدمه:
۳۰۲	عوامل کمک کننده به آموختن خوب:
۳۰۲	۱ - عامل تکرار:
۳۰۳	۲ - عامل دقت:
۳۰۳	۳ - عامل اولویت:
۳۰۴	۴ - عامل تنظیم:
۳۰۴	۵ - عامل به روز بودن:
۳۰۵	۶ - عامل تأثیر گذاری:
۳۰۵	نتایج آموختن:
۳۰۵	اول: شکل گیری عادت‌ها:
۳۰۸	دوم: شکل گیری مهارت‌ها:
۳۰۸	سوم: کسب اطلاعات و دانستنی‌ها:

۳۰۹	چهارم - کسب شیوهی تفکر:
۳۰۹	پنجم - رویکردها:
۳۱۳	فصل نهم: قدرت عقلی
۳۱۳	مقدمه:
۳۱۴	هوش
۳۱۵	تعریف هوش:
۳۱۵	۱ - قدرت یادگیری:
۳۱۶	۲ - قدرت سازگاری یا همزیستی:
۳۱۶	۳ - قدرت تفکر:
۳۱۷	۴ - قدرت فطری عام:
۳۱۷	۵ - تعریف اائی:
۳۱۸	اندازه گیری هوش:
۳۲۰	طبقات هوش:
۳۲۱	تعداد افراد:
۳۲۲	هوش و موفقیت درسم:
۳۲۳	هوش و موفقیت شغلی:
۳۲۴	هوش و سازگاری (همزیستی) اجتماع:
۳۲۵	آزمایش های هوش:
۳۲۶	معیار بینه:
۳۲۷	آزمایش های توانمندی های عقلی اولیه:
۳۲۷	اول - انتخاب معانی کلمات:
۳۲۸	دوم: انتخاب درک معنای:
۳۲۸	سوم: انتخاب تفکر:
۳۲۸	چهارم - انتخاب اعداد:
۳۲۹	۲ - آزمایش های غیر لفظی هوش
۳۲۹	(الف) آزمایش های قلم و کاغذ:
۳۳۰	(ب) آزمایش های عملی (غیر کاغذی):
۳۳۰	آزمایش شکل های مکعبی:
۳۳۰	دوم: توانمندی های نژادی و استعداد های خاص:
۳۳۰	مقدمه:
۳۳۱	توانمندی نژادی و استعداد خاص:
۳۳۲	اندازه گیری استعداد خاص و توانمندی:
۳۳۲	استعداد لغوی:
۳۳۳	آزمایش های توانمندی لغوی:

۳۳۴	 استعداد ریاضی (حساب).
۳۳۴	 آزمایش‌های استعداد حساب:
۳۳۵	 استعداد مکانیکی
۳۳۵	 اهمیت عمل اندازه‌گیری عقلی
۳۳۶	 ۱ - کشف نایغه‌ها:
۳۳۷	 ۲ - پیدا کردن افراد با عقل ضعیف:
۳۳۷	 ۳ - تقسیم دانش آموزان:
۳۳۷	 ۴ - جهت دهی تربیتی و شغلی:
۳۴۱	 فصل دهم: عملیات عقلی معرفتی
۳۴۱	 اول - ادراک
۳۴۴	 شرطی رخ دادن ادراک:
۳۴۵	 عوامل ذاتی در عمل ادراک
۳۴۵	 ۱ - استعداد
۳۴۶	 ۲ - وجهی (الفه)
۳۴۶	 ۳ - هوشی
۳۴۷	 تعامل عوامل ذاتی
۳۴۸	 عوامل عینی در عمل ادراک
۳۴۸	 ۱ - شدت و تضاد:
۳۴۸	 ۲ - تغییر و حرکت:
۳۴۹	 ۳ - نظم و ترتیب:
۳۵۰	 تفکر و ادراک:
۳۵۱	 تفکر و هوش:
۳۵۱	 تفکر و حافظه:
۳۵۲	 تفکر و تخیل:
۳۵۲	 مراحل تفکر:
۳۵۲	 ۱ - احساس مشکل:
۳۵۳	 ۲ - مشخص کردن مشکل:
۳۵۳	 ۳ - فرض کردن فرضیه‌ها:
۳۵۳	 ۴ - آزمایش صحت فرضیه‌ها:
۳۵۳	 ۵ - اجرای راه حل:
۳۵۳	 سوم: حافظه
۳۵۵	 ۱ - یادآوری
۳۵۶	 ۲ - شناخت
۳۵۷	 عوامل ممکن کننده یادآوری

۳۵۷	عوامل ذاتی ممکن کننده یادآوری:
۳۵۸	عوامل عینی ممکن کننده یادآوری:
۳۵۹	فراموشی
۳۶۱	اسباب فراموشی طبیعی:
۳۶۲	پنجم - مرحله ی رشد (بلوغ)
۳۶۳	ششم - مرحله ی پیری:
۳۶۷	فصل یازدهم: تفاوت های فردی
۳۶۷	مقدمه
۳۷۱	انواع تفاوت های فردی:
۳۷۲	معرفت تفاوت های فردی:
۳۷۳	ایجاد اندازه گیری در تفاوت های فردی:
۳۷۴	توزیع تفاوت ها: فردی:
۳۷۶	لازم بودن رعایت تفاوت های فردی:
۳۷۷	فصل دوازدهم: سلامتی روانی
۳۷۷	مقدمه
۳۷۷	تعریف سلامتی روانی:
۳۷۹	سلامتی روانی و خانواده:
۳۸۲	سلامت روانی و مدرسه:
۳۸۳	بهداشت روانی و جامعه:
۳۸۴	نمادهای سلامت روانی
۳۸۴	اول - آسودگی روانی:
۳۸۶	۱- قدرت مواجه شدن با بحران ها:
۳۸۷	۲- قدرت صبر در برابر سختی ها:
۳۸۸	۳- قدرت خوش بینی و بشارت داشتن به زندگی:
۳۸۸	دوم: شایستگی در کار:
۳۸۹	سوم: پذیرش خود و پذیرش دیگران:
۳۹۰	چهارم - قدرت کنترل خود:
۳۹۱	پنجم - قدرت تحمل مسئولیت:
۳۹۲	ششم - قدرت فداکاری:
۳۹۳	هفتم - قدرت تشکیل روابط نیکو و مبتنی بر اعتماد متقابل:
۳۹۴	هشتم - در نظر گرفتن اهداف واقعی:
۳۹۵	نهم - احساس خوشبختی:
۳۹۵	سلامتی روانی و سازگاری:
۳۹۵	مفهوم سازگاری:

۳۹۶	ابعاد سازگاری:
۳۹۷	عوامل اساسی در ایجاد سازگاری:
۳۹۹	سازگاری و رابطه‌ی آن با ناکامی و درگیری:
۳۹۹	ناکامی
۴۰۰	اسلام و ناکامی:
۴۰۴	تعارض
۴۰۴	۱- تعارض گرایشی- گرایشی
۴۰۵	۲- تعارض گرایشی- اجتنابی
۴۰۶	۳- تعارض اجتنابی- اجتنابی
۴۰۶	اسلام و تعارض:
۴۰۹	فصل سوم: شخصیت
۴۰۹	مقدمه
۴۱۰	تعریف شخصیت
۴۱۰	تعریف ماسون
۴۱۰	تعریف آلبرت
۴۱۱	تعریف وودوارد
۴۱۱	تعریف برت
۴۱۱	تعریف کاتل
۴۱۱	تعریف مک کلند
۴۱۱	تعریف وارن و کارمایکل
۴۱۲	تعریف رکس رود
۴۱۲	تعریف مورتون
۴۱۲	تعریف دیوید ای کلب
۴۱۳	عوامل تأثیرگذار در شخصیت
۴۱۳	اول- عوامل ارثی
۴۱۴	دوم: عوامل محیطی
۴۱۵	نظریه‌های شخصیت
۴۱۵	اول - نظریه‌های طیف‌ها (طراز)
۴۱۸	نقد نظریه‌ی طیف‌ها:
۴۱۸	دوم - نظریه‌ی ویژگی‌ها
۴۱۸	جوردون آلپورت
۴۲۰	نقد نظریه‌ی ویژگی‌ها:
۴۲۱	نظریه‌ی عوامل
۴۲۱	کاتل

۴۲۲	اصول روانی برای شخصیت مؤمن
۴۲۲	اول: ایمان
۴۲۲	۱. ایمان به خدای متعال
۴۲۳	۲. ایمان به فرشتگان
۴۲۴	۳. ایمان به کتاب های آسمانی
۴۲۵	۴. ایمان به پیامبران
۴۲۶	۵. ایمان به روز قیامت
۴۲۶	۶. ایمان به مقدرات
۴۲۶	دو: عبادت
۴۲۷	سوم: راسته شدن به اخلاق فاضله
۴۲۸	میان روی و استدلال
۴۲۸	طلب علم
۴۲۸	عمل:
۴۲۸	راست گویی:
۴۲۹	وفای به عهد:
۴۲۹	امانت داری:
۴۲۹	پایداری:
۴۲۹	مصمم بودن:
۴۳۰	شجاعت:
۴۳۰	شکیبایی:
۴۳۰	شکر گزاری:
۴۳۰	گذشت:
۴۳۱	همکاری:
۴۳۱	عدالت:
۴۳۱	پاک دامنی:
۴۳۱	تقوا:
۴۳۲	توکل به خدا:
۴۳۲	مهرورزی:
۴۳۲	ایشان:
۴۳۲	انفاق:
۴۳۲	محبت:
۴۳۳	اندیشیدن در آفرینش الهی:
۴۳۳	نگه داشتن زبان:
۴۳۳	ترس:

- ۴۳۳..... شرم و حیا.....
- ۴۳۴..... اختلال‌های شخصیتی.....
- ۴۳۵..... ۱- اضطراب.....
- ۴۳۶..... انواع اضطراب:.....
- ۴۳۷..... سبب‌های اضطراب:.....
- ۴۳۷..... عوارض اضطراب:.....
- ۴۳۷..... ۲- ترس بیمارگونه (فوبیا).....
- ۴۳۸..... دلایل ترس بیمارگونه:.....
- ۴۳۸..... عوارض ترس بیمارگونه:.....
- ۴۳۹..... ۳- روان رنجوری و سواسی فکری- عملی.....
- ۴۳۹..... سبب‌های بیماری:.....
- ۴۴۰..... عوارض بیماری:.....
- ۴۴۰..... ۴- هستری.....
- ۴۴۱..... دلایل هستری:.....
- ۴۴۱..... عوارض هستری:.....
- ۴۴۳..... دوم: عوارض هی:.....
- ۴۴۳..... سوم- عوارض عقلی:.....
- ۴۴۳..... چهارم - عوارض غذایی:.....
- ۴۴۴..... ۵- افسردگی.....
- ۴۴۴..... اسباب افسردگی:.....
- ۴۴۵..... عوارض افسردگی:.....
- ۴۴۶..... دوم: بیماری‌های روان پریشی.....
- ۴۴۷..... ۱- اسکیزوفرنی.....
- ۴۴۷..... انواع اسکیزوفرنی:.....
- ۴۴۸..... اسباب این بیماری:.....
- ۴۴۹..... ۲- روان پریشی جنون و افسردگی.....
- ۴۴۹..... اسباب این بیماری:.....
- ۴۴۹..... عوارض این بیماری:.....
- ۴۵۰..... اسباب این بیماری:.....
- ۴۵۰..... عوارض این بیماری:.....
- ۴۵۰..... درمان روانی.....
- ۴۵۲..... اول: روش‌های دنیایی درمان روانی.....
- ۴۵۲..... ۱- درمان با تلقین (قابلیت جذب شدن).....
- ۴۵۳..... ۲- درمان وابسته به بیمار.....

۴۵۴	۳ - درمان گروهی
۴۵۴	۴ - تحلیل روانی
۴۵۵	دوم: درمان دینی
۴۵۶	گام‌های درمان روانی دینی:
۴۵۶	۱ - اعتراف:
۴۵۷	۲ - توبه کردن:
۴۵۸	تفسیر روانی توبه:
۴۵۸	۳ - آموختن از راه بینش (بصیرت):
۴۵۹	۴ - ایجاد رویکردها و ارزش‌های اجتماعی جدید:
۴۵۹	سلاح مؤمن
۴۵۹	۱ - ذکر خالق تعالی:
۴۶۰	۲ - استغفار:
۴۶۱	۳ - پیروی از سنت محمدی:
۴۶۱	۴ - اخلاص در عبادت خدا تعالی:
۴۶۲	روش‌های اندازه‌گیری شخصیت
۴۶۲	۱ - روش بررسی حالت:
۴۶۳	۲ - شیوه‌ی مصاحبه:
۴۶۳	۳ - معیارهای ارزیابی:
۴۶۴	۴ - آزمایش‌های فرافکنی:
۴۶۶	کتابنامه

مقدمه مؤلف

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي أنزل كتابه منهاجاً للمعرفة وتبياناً لكل شيء، وأرسل رسوله نبياً للهداية، وخمّة للعالمين، والصلاة والسلام على خاتم رسل الله وحامل أكمل رسالاته، محمد (ص) وعالي آله

أما بعد: این کتاب را بنویسم نیست که بعضی‌ها گمان می‌کنند اما در این کتاب مؤلف نگاهی جدید به روان‌شناسی افکنده است که به رویدادها این اجازه را می‌دهد از لابلای تفسیر پدیده‌های روانی در یک قالب نوین شروع کند و نیز با رویکرد و گفتمانی اسلامی و معاصر است و این همان گفتمان اسلامی معاصر در روان‌شناسی است.

با این رویکرد مؤلف تلاش حداکثری نموده با این سرآیند علمی اسلامی را در اختیار مخاطبان قرار دهد تا با این قالب و شکل کنونی درآید و مدعی نیست این کار کامل و بی‌نقص است. زیرا کمال واقعی از آن خداوند و حاصلش بدون شریک است. بلکه تلاشی متواضعانه که به دوستان و فرزندان خود در سراسر جهان اسلامی هدیه می‌کنم و به عنوان تجربه‌ای جدید و پیش‌تاز در این ساحت است.

هدف نخست و آخر از این تلاش امتثال از دستورات خداوند متعال در این زمینه همانا درآمیختن علم و ایمان و نیز تیمن و تبرکی به سنت رسول (ص) خدا می‌باشد. اگر دقت بعمل آوریم هیچ دین و مکتبی به اندازه دین اسلام پیروان خود را به تفکر و تأمل و تحقیق در وجود خداوند سبحان و نفس انسانی دعوت نکرده

است تا جائیکه طلب علم و دانش آموزی را بر هر مسلمانی واجب دانسته و بدون غرور اعلام می‌کنیم که ما اولین امتی هستیم که به ما دستور «اقراء» (بخوان) داده شده است. قرآن مجید این کتاب آسمانی مسلمین از نظریات علمی هرگز غافل نبوده بلکه آنها را عرضه نمود تا اینکه از دیدگاه خود قرآن و سنت رسول خدا(ص)؛ درست و نادرست آنها را بیان کند.

این کتاب دربردارنده سیزده فصل در موضوعات اساسی از ساحت روانشناسی که شامل خودسازی روانی انسان، موضوعات روان‌شناسی و مراحل طی نموده، روشهای بحث در روان‌شناسی، ابعاد رفتارگرایی انسانی، انگیزش و هیجان‌ها، موانع، پدیده رشد، تعلیم، تفاوت‌های فردی، بهداشت روانی و سرانجام موضوع مشخص است. این موضوعات موضوعاتی پایه‌ای و اساسی است که بر هر پژوهشگر روان‌شناختی لازم است بر آنها اشراف کامل داشته باشد. این کتاب با ساختار و شکل کنونی انشاء الله برای دانشجویان رشته‌های روان‌شناسی و دیگر رشته‌های علوم انسانی به عنوان متن درسی مفید است چرا که گفتمانی دارد در رفتارگرایی انسانی و بویژه ساحت‌های روان‌شناختی و اجتماعی و شخصیتی با رویکردی اسلامی است.

لذا بر اساس من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخاق و خود لازم می‌دانم کمال تشکر و تقدیر خود را از جناب دکتر عبدالله ابن عبدالعزیز العنبر رئیس دانشکده روانشناسی و جناب دکتر عبدالرحمان بن ابراهیم ضحیان استاد دانشکده ادبیات عرب و علوم اجتماعی و نیز جناب دکتر سعد بن حسین عثمان استادیار دانشکده ادبیات عرب و علوم اجتماعی برای آنچه که بی‌شائبه مرا کمک و تشویق و مورد شور قرار دادند که به عنوان راهنما و انگیزه‌ای برای مؤلف در این سفر زیبای پژوهشی علمی در بین صفحات این کتاب بنمایم.

و نیز کمال تقدیر و تشکر خود را از تمامی کسانی که در این امر مبارک با اینجانب مشارکت داشتند و با راهنمایی‌ها و ارشادات کارگشای خود مساعدت فرمودند دارم.

و آخر اینکه از خداوند سبحان تقاضا و مسئلت دارم که در این کار، اگر توفیقات حاصل شده باشد و این کتاب برای فرزندان دانشجو و پژوهشگر خودم نافع و ساینده باشد.

والله ولی التوفیق

دکتر محمد محمود محمد